

**Interreg
Europe**

Co-funded by
the European Union

INCLUDES

INCLUDES-hankkeella tasa-arvoisempaa liikennejärjestelmäsuunnittelua

Esteettömyys SUMP-suunnitelmissa, webinaari 7.10.2025

Annika Kunnasvirta

Projektipäällikkö, Turun ammattikorkeakoulu

Salla Murmann

Erikoissuunnittelija, Varsinais-Suomen liitto

Liikenne- järjestelmä- suunnitelma

Mikä ja miksi?

- Alueen toimijoiden yhteinen näkemys liikennejärjestelmän kehittämisestä
- Mahdollisuus parantaa saavutettavuutta ja kilpailukykyä, vähentää päästöjä, lisätä liikenneturvallisuutta, ...
- Määrittää tavoitteet ja toimenpiteet kuntien, ELY-keskuksen, Varsinais-Suomen liiton, Fölin ja muiden toimijoiden työhön
- Edunvalvonnan selkänoja valtion ja EU:n suuntaan (hankkeiden rahoitus)
- Liikennejärjestelmätyö on lakisääteistä, jatkuvaa ja pitkäjänteistä yhteistyötä

Varsinais-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelma

Helmikuu 2025

VARSAINAI-SUOMEN LIITTO
EGENTLIGA FINLANDS FÖRBUND

PÄIVITYS 2026–2027 → SUMP-kriteerit huomioiden

Turun kaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelma 2020

10/2020

Varsinais-Suomen liitto
Egentliga Finlands förbund

Turun kaupungin kestävän kaupunkiliikkumisen suunnitelma

Kestävän kaupunkilogistiikan suunnitelma

Toimikausi 2024–2029

Turun kaupungin julkaisu 2024

LJS²⁰
TURUN SEUTU

VARSINAIS-SUOMEN LIKKUMISEN OHJAUksen TOIMENPIDESUUNNITELMA

2021–2025

VALONIA

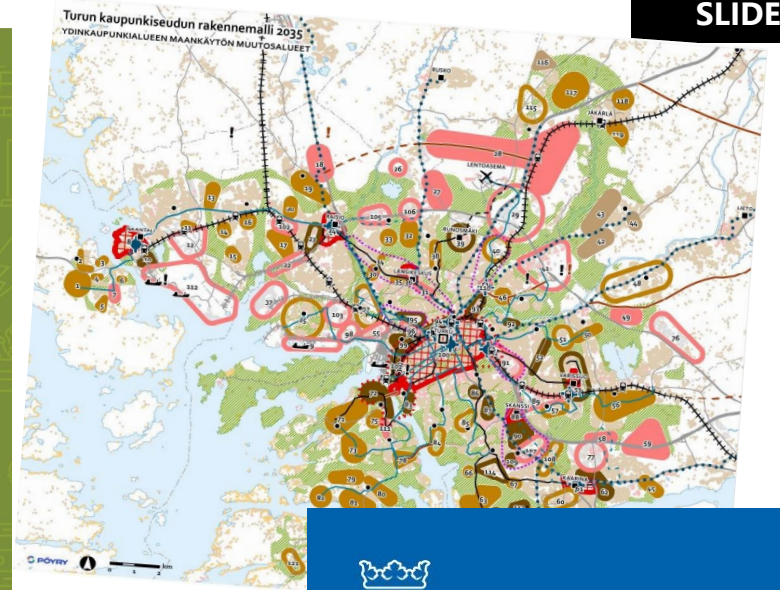

Varsinais-Suomen liitto

VARSINAIS-SUOMEN ILMASTOTIEKARTTA

Tavoitteet ja toimenpiteet vuoteen 2030

Varsinais-Suomi toteuttamassa hiilineutraalia
Suomea 2035

TURKU

Turun kävelyn ja oleilun kehittämishjelma 2029

Turun kaupunki

Joukkoliikenteen solmukohtavisiio
Turun kaupunkiseudulla

22.3.2024

Turun kaupunkiseutu Pyöräliikenteen seudullisten pääväylien tavoiteverkko

Lokakuu 2023

Varsinais-Suomen liitto
Egentliga Finlands förbund

This project has received funding from the European Union
research and innovation programme under grant agreement

Varsinais-Suomen alueellisen junaliikenteen organisotumisen ja kustannusten jakamisen vaihtoehtot

Raportti 12.1.2023

Miten saataisiin parhaiten eri näkökulmat esiin?

- Liikennejärjestelmän suunnittelijat eivät tunne kaikkia liikkujien tarpeita ja kokemuksia
 - Suunnitteluperinteissä korostuu tekninen näkökulma, esim. liikennevirrat
- Kansalaisten osallistuminen liikennejärjestelmän suunnitteluun on rajallista työkalujen ja resurssien vuoksi
 - Verkkokyselyt
 - Avoimet tilaisuudet
 - Tietyt käyttäjät ja näkemykset voivat saada helposti liikaa painoarvoa
- Alueellinen vs. tarkemman tason suunnittelu

Mitkä näkemykset ja tarpeet jäävät huomioimatta?

Kuva: Turun kaupunki, Pasi Leino

SUMP työkaluna inklusiivisuuden parantamisessa

- EU:n SUMP-ohjeistus tarjoaa osaltaan mahdollisuuden inklusiivisuuden parantamiselle
- Edellytetään vahvempaa huomiota kestävyYTEEN ja kansalaisten osallisuuteen
- Turun MAL-kaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelma päivitetään vastaamaan SUMP-kriteerejä

Tavoitteena toimiva liikennejärjestelmä kaikille

– mitkä ovat toimenpiteet?

Kuva: Turun kaupunki, Pekka Vallila

- Varsinais-Suomen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteisiin kuuluu "vähäpäästöinen, ympäristöönsä sopiva ja kestävää liikennettä edistävä liikennejärjestelmä, **jota toteutetaan eri alueille ja eri asukasryhmille oikeudenmukaisella tavalla**"
- Millä toimenpiteillä parannetaan yhdenvertaisuutta ja oikeudenmukaisuutta?
- Tällä hetkellä Varsinais-Suomen tai Turun MAL-kaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa ei ole tunnistettu toimia, joilla parannettaisiin erityisesti esteettömyyttä tai haavoittuvassa asemassa olevien liikkumismahdollisuuksia
- Toimenpiteiden ja seurantaindikaattorien lisäksi tarvitaan toimiva suunnitteluketju järjestelmätasolta toteutukseen ja ylläpitoon

European alueet parantamassa liikenteen ja liikkumisen inklusiota

TAVOITE:

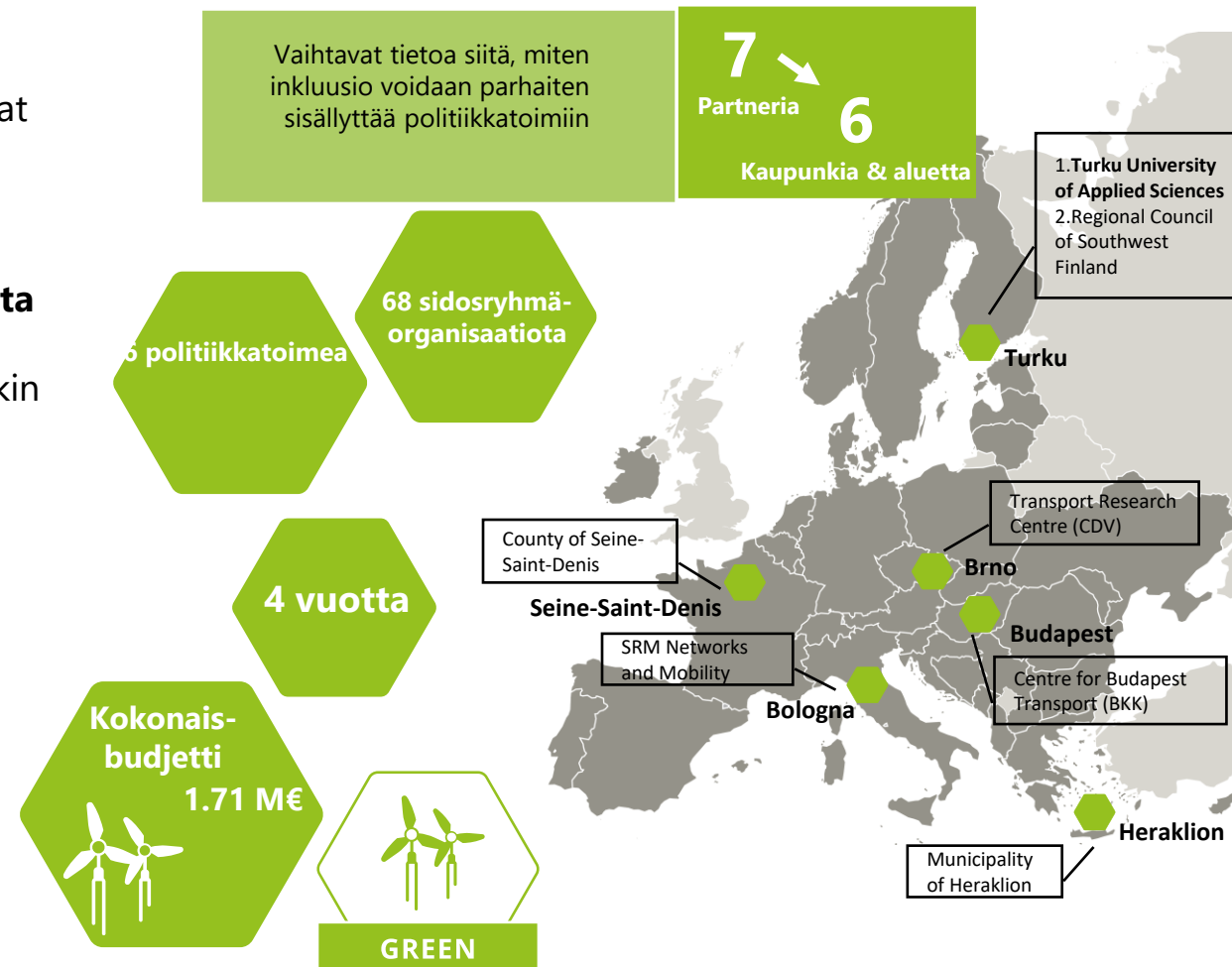
INCLUDES-projekti saattaa yhteen seitsemän kumppania kuudelta Euroopan alueelta, joiden yhteisenä tavoitteena on parantaa politiikkatoimien täytäntöönpanoa tukemaan alueita, jotka tavoittelevat siirtymää kohti vähähiilistä, kestävää ja osallistavaa liikennettä.

MITEN TAVOITE SAAVUTETAAN?

Hankekumppanit ja sidosryhmät pyrkivät vaihtamaan **tietoa, osaamista ja käytännön esimerkkejä** oikeudenmukaisen ja osallistavan liikkumissuunnittelun eri ulottuvuuksista – niin hyvistä kuin huonoistakin käytännöistä.

Nämä opit muutetaan **inklusiivisemmiksi politiikkatoimiksi**. Inklusiivisemmat politiikkatoimet johtavat parempaan liikenne- ja liikkumissuunnitteluun sekä parempiin palveluihin erilaisille käyttäjille.

Hanke ei ainoastaan pyri edistämään teknologisia korvausratkaisuja keinona edistää vähähiilistä liikkumista, vaan käsittelemään heikommassa asemassa olevan loppukäyttäjän vaihtelevia tarpeita **kokonaisvaltaisesta näkökulmasta**.

INCLUDES pähkinäkuoressa

Hanke puuttuu siihen, että liikenne- ja liikkumispoliittikka Euroopassa ei riittävästi huomioi erilaisten käyttäjien tarpeita.

Monimuotoinen liikennejärjestelmä palvelee pääasiassa hyväkuntoisia, niin sanottuja keskivertokäyttäjiä.

Liikenneinfrastruktuuri tai liikkumispalvelut eivät aina takaa saavutettavuutta. Tämä lisää **sosioekonomisia eroja** ja voi johtaa **syрjäytymiseen**.

Liikenteen päästöjen vähentämisessä täytyy samalla huomioida siirtymän **vaikutukset ihmisten arkeen**, erityisesti niiden ryhmien osalta, jotka ovat haavoittuvammassa asemassa.

Tarvitaan parempia politiikkatoimia, jotta voimme kehittää vähähiilisiä liikkumisjärjestelmiä, jotka ovat oikeudenmukaisia, kohtuuhintaisia, helposti saatavilla, saavutettavia ja sopivia kaikille.

INCLUDES-hankkeen viitekehys

INCLUDES-projektin ytimessä on oppiminen.

Oppimisprosessin jäsentämiseksi hanke hyödyntää **temaattista lähestymistapaa**, joka perustuu viiteen aikaisemmissa tutkimuksissa tunnistettuun näkökohtaan: kolmeen **temaattiseen** ja kahteen **metodologiseen** näkökohtaan.

Näitä teemoja tarkastellaan haavoittuvassa asemassa olevien, liikkumisjärjestelmistä syrjäytymisvaarassa olevien ryhmien näkökulmasta.

Teemoista kerätään hankealueilla **parhaita käytäntöjä** ja arvioidaan niiden soveltuvuutta politiikkatoimien kehittämiseen.

Sidosryhmien osallistaminen on ratkaisevan tärkeää tässä oppimisprosessissa. Liikkumista ja liikennettä ohjaavia politiikkatoimia on kehitettävä **haavoittuvassa asemassa olevien käyttäjien kanssa, heitä varten**.

TEMAATTISET näkökohdat

1. Fyysinen esteettömyys
2. Digitaalinen saavutettavuus
3. Taloudellinen saavutettavuus

METODOLOGISET näkökohdat

4. Data hallinnan työkaluna – osallisuuden mittaroiminen
5. Osallistavat menetelmät inklusiivisten politiikkatoimien kehittämisessä

INCLUDES mahdollistaa ratkaisujen etsimisen

- Hankkeessa on koottu ns. Vaikuttajaryhmä alueellisista toimijoista.
 - Mukana mm. MLL ja Turun Seudun Mämit, Varsinais-Suomen näkövammaiset, Turun seudun Invalidit, Lounais-Suomen Neuroyhdistys, Diakonialaitos
 - Kokoontuu kerran puoleessa vuodessa
 - Mietitään yhdessä mm. keinoja kulloinkin haluttujen ihmisryhmien tavoittamiseen
 - Ensimmäinen kokous lokakuun lopussa
- Neljän vuoden aikana haastatellaan kokemusasiantuntijoita, toteutetaan laajempia kyselyitä, järjestetään keskustelutilaisuuksia
 - Tulosten perusteella kehitetään indikaattoreita ja toimenpiteitä, joita voidaan kirjata liikennejärjestelmäsuunnitelmaan tai ottaa muuten huomioon LJ-työssä

Kiitos!

www.interregeurope.eu/INCLUDES

Kuva: Turun kaupunki, Pekka Vallila